

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

Tagállam: Magyarország

amely a következő dokumentumot kíséri

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK a vízpolitikai keretirányelvben (2000/60/EK) előírt vízgyűjtő-gazdálkodási tervek végrehajtásáról

51-52. oldal

A első vízgyűjtő-gazdálkodási ciklus lezárása és a VKI második ciklusának előkészítése érdekében tett ajánlások ezért a következők:

- **A vízgyűjtő-gazdálkodási terv néhány elemének a finanszírozása nem tűnik minden esetben biztosítottak. Gondoskodni kell a monitoring és az intézkedési program megfelelő finanszírozásáról.**
- **A felszíni víztestek tipológiájának a biológiai adatokkal való tesztelését nem végezték el az első VGT-ciklusban, mivel nem állt rendelkezésre elegendő adat. Ezt be kell pótolni.**
- Mivel a módszerek nem minden biológiai minőségi elemre vonatkozóan készültek el, a referenciaértékek és osztály-határértékek sem készültek el minden típusra. Minden biológiai minőségi elemre vonatkozóan létre kell hozni a módszereket, minden típusra kiterjedő teljes referenciaértékekkel és osztályhatárokkal.
- **A jelentős adathiány miatt csak a felszíni víztestek 13%-át minősítették a vízgyűjtő-specifikus szennyezők szempontjából.** A vízgyűjtő-specifikus szennyezők azonosításának átláthatóbbnak kell lennie, egyértelmű információval arról, hogy hogyan választják ki a szennyezőket, azokat hogyan és hol figyelik meg, hol vannak határérték-túllépések, és ezeket hogyan vették figyelembe az ökológiai állapot értékelésénél. Fontos, hogy ambiciózus megközelítéssel küzdjenek a kémiai szennyezés ellen, és ennek megfelelő intézkedéseket hozzanak.
- **A felszíni víztestek állapotértékelése nem elég megbízható, ezért a magyarországi felszíni víztestek kirívóan nagy százalékának ismeretlen az állapota.** Amennyiben a vízgyűjtőkerületek jellemzésében, a terhelések azonosításában és az állapotértékelésben jelenleg nagymértékű a bizonytalanság, azt kezelni kell a jelenlegi ciklusban annak biztosítása érdekében, hogy a következő ciklus előtt megfelelő intézkedéseket lehessen hozni. Például megbízhatóvá kell tenni a felszíni vizek állapotértékelését, a monitoringot pedig fokozni kell az ismeretlen állapotú víztestek nagy számának csökkentése érdekében. Az erősen módosított víztestek kijelölése körüli bizonytalanságot ki kell küszöbölni. Jobb minőségű adatokra lesz szükség a jobb kijelölési folyamat és a bizonytalanság csökkentése érdekében.
- Az erősen módosított víztestek kijelölésének teljesítenie kell a 4. cikk (3) bekezdésében előírt összes követelményt. A hasznosításukra vagy a tágabb környezetre gyakorolt jelentős mértékben káros hatásoknak, valamint a környezet szempontjából jóval előnyösebb eszköz hiányának az értékelését konkrétan meg kell említeni a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben. Erre a kijelölési folyamat átláthatóságának biztosításához van szükség.
- A higanyt, a hexaklór-benzolt, és a hexaklór butadiént meg kell figyelni a biótákban a környezetminőségi előírásokról szóló irányelvben a biótákra meghatározott előírásokkal való összehasonlítás céljából, kivéve ha ugyanolyan védelmi szintet biztosító, vízre vonatkozó környezetminőségi előírásokat vezetnek be. A következő vízgyűjtő-gazdálkodási tervben meg kell jelennie az üledékben és/vagy a biótában jellemzően felhalmozódó anyagok tendenciaelemzésének, a környezetminőségi előírásokról szóló irányelv 3. cikkének (3) bekezdésében meghatározottak szerint.

- A vízgyűjtő-gazdálkodási tervek első ciklusában nagy számú mentességet alkalmaztak. Noha a VKI rendelkezik mentességekről, ezek jogos alkalmazásához konkrét feltételeknek kell teljesülniük. A mentességek alkalmazásának átláthatóbbnak kell lennie, és a mentességek okait egyértelműen meg kell határozni a tervekben. Az ebben az első vízgyűjtő-gazdálkodási tervben alkalmazott mentességek nagy száma aggodalomra ad okot. Magyarországnak meg kell tennie minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy a mentességek számát a következő ciklusra lecsökkentse, beleértve a jellemzési folyamat, a monitoringhálózatok és az állapotértékelési módszerek szükséges javítását, valamint a bizonytalanság mértékének jelentős csökkentését.

- Nem egyértelmű, hogy a vízgyűjtő-gazdálkodási tervben szerepel-e új fizikai módosításra vonatkozó terv. Ha igen, a 4. cikk (7) bekezdése szerinti mentességek alkalmazását a VKI által előírt lépcsők alapos értékelésére kell alapozni, különösen a tekintetben, hogy a projekt elsőrendű közérdeket szolgál-e, és hogy a társadalmi hasznok felülmúlják-e a környezet károsodását, valamint hogy nincsenek-e a környezet számára előnyösebb alternatívák. Emellett ezeket a projekteket csak akkor szabad végrehajtani, ha minden lehetséges lépést megtesznek a víztest állapotára gyakorolt ártalmas hatás mérséklésére. A 4. cikk (7) bekezdésének egyedi projekteken való alkalmazására vonatkozó feltételeket a projekttervezés lehető legkorábbi szakaszába bele kell foglalni, és indokolni kell a vízgyűjtő-gazdálkodási tervben.

- A felszín alatti vizek trendelemzését a második vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési ciklusban kiterjedtebben kell végrehajtani. Sort kell keríteni e trendek megfordítására.

- A mezőgazdaság a megállapítások szerint jelentős terhelést fejt ki Magyarország vízkészletére. Ezzel összefüggésben egy világos stratégiát kell létrehozni, amely meghatározza a minden mezőgazdasági termelő által követendő alap-/kötelező intézkedéseket, valamint a finanszírozható további kiegészítő intézkedéseket. A megvalósíthatóság és az elfogadás érdekében ezt a stratégiát a gazdálkodó közösséggel együtt kell kidolgozni. Igen egyértelmű alapelveket kell felállítani, hogy minden gazdálkodó ismerje a szabályokat, megfelelő tanácsadásra és ellenőrzésre kerülhessen sor, és hogy a KAP-forrásokért felelős hatóságok megfelelő vidékfejlesztési programokat és a vízzel kapcsolatos kölcsönös megfelelési előírásokat alakíthassanak ki.

- Kiterjedtebben kell alkalmazni a természetes vízviisszatartó intézkedéseket.

- A költségmegtérülést a vízszolgáltatások széles körén kell alkalmazni, beleértve a felszíni vizek duzzasztását, vízkivételét, tározását, kezelését és elosztását, valamint a szennyvizek gyűjtését, kezelését és visszavezetését, még ha ezek önkiszolgáló módon működnek is, mint például a saját célú mezőgazdasági vízkivétel. A költségmegtérülést átlátható módon kell bemutatni minden érintett felhasználói szektorra vonatkozóan, és a környezeti és erőforrásköltségeket bele kell vonni a megtérített költségekbe. Az összes vízszolgáltatás esetében meg kell adni, hogy a vízzel kapcsolatos árpolitika mekkora ösztönző hatással rendelkezik a víz hatékony felhasználásának biztosítása céljából. A vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben le kell írni, hogy a „szennyező fizet” elvet hogyan vették figyelembe.